

Since 1990

Ế KINH TẾ - XÃ HỘI

THÁNG 11/2024

**Điều thô châu Phi
không được chuyển
bán nội địa**

TỪ TỌA ĐÀM

ĐẾN NGHỊ TRƯỞNG

Hội đồng Thông tin

Hiệp hội Điều Việt Nam - VINACAS

TỌA ĐÀM THAM VẤN:

NHẬN DIỆN CÁC KHÓ KHĂN, THÁCH THỨC VÀ TÌM GIẢI PHÁP TẠO THUẬN LỢI THƯƠNG MẠI CHO NGÀNH ĐIỀU

“Ngày 28 tháng 10 năm 2024, Hiệp hội Điều Việt Nam (VINACAS) đã tổ chức Tọa đàm tham vấn với chủ đề “Nhận diện những khó khăn, thách thức và tìm giải pháp tạo thuận lợi thương mại cho ngành điều”. Hoạt động này được tổ chức với sự hỗ trợ kỹ thuật của của Dự án tăng cường năng lực cạnh tranh khu vực tư nhân Việt Nam (IPSC), là dự án hỗ trợ kỹ thuật do Cơ quan Phát triển Quốc tế Hoa Kỳ (USAID) tài trợ và Cục Phát triển Doanh nghiệp - Bộ Kế hoạch và Đầu tư là chủ dự án. Chúng tôi xin đăng tải nội dung chính Biên bản của Tọa đàm”

Đại biểu tham dự Tọa đàm

1. Dự án tăng cường năng lực cạnh tranh khu vực tư nhân Việt Nam (IPSC): Ông Phan Vinh Quang, Giám đốc Hợp phần 3 – Hệ sinh thái kinh doanh; Bà Nguyễn Thị Vân Anh, Cán bộ đối mới chính sách; Bà Nguyễn Minh Khuê, Cán bộ dự án.

2. Hiệp hội Điều Việt Nam:

Ông Bạch Khánh Nhựt, Phó Chủ tịch thường trực Hiệp hội; Ông Đặng Hoàng Giang, Tổng Thư ký Hiệp hội; Ông Nguyễn Đình Trường, Phó Chánh văn phòng Hiệp hội.

3. Hiệp hội ngành hàng và các tổ chức: Ông Nguyễn Hoài Nam, Phó Tổng Thư ký, Hiệp hội Chế biến và Xuất khẩu Thủy sản Việt Nam; Ông Đậu Anh Tuấn, Phó Tổng Thư ký, Trưởng Ban Pháp chế, Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam; Hiệp hội Dừa Việt Nam; Hiệp

hội Hồ tiêu và Cây gia vị Việt Nam; Hiệp hội Bao bì Việt Nam; Trường Đại học Ngoại thương Cơ sở II tại Thành phố Hồ Chí Minh; đại diện các sàn giao dịch hàng hóa/nông sản; đại diện các công ty tư vấn luật vùng Đông Nam Bộ.

4. Cơ quan quản lý nhà nước: Ông Nguyễn Đức Thành, Đại diện Cục phát triển doanh nghiệp, Bộ Kế hoạch và Đầu tư; Ông Nguyễn Vũ Phi Long, Chi Cục trưởng, Chi cục kiểm dịch thực vật vùng 2, Cục bảo vệ thực vật, Bộ Nông nghiệp và phát triển nông thôn; Bà Nguyễn Thị Thảo, Cục Hải quan tỉnh Bình Phước.

5. Đại diện các doanh nghiệp sản xuất và chế biến điều khu vực phía Nam, thành viên của Hiệp hội Điều Việt Nam, các bên liên quan khác trong chuỗi giá trị ngành điều và các cơ quan truyền thông báo chí.

NỘI DUNG TỌA ĐÀM

Phát biểu chào mừng và khai mạc

Ông Bạch Khánh Nhựt
Phó Chủ tịch Thường trực VINACAS

Ông Phan Vinh Quang
Giám đốc Hợp phần 3, Dự án IPSC

Tham luận: 03 bài gồm:

- **“Doanh nghiệp nhập điều thô từ một số nước về để chế biến hàng xuất khẩu, gặp khó khăn khi chuyển tiêu thụ nội địa: Những vướng mắc do quy định tại Nghị định số 15/2018/NĐ-CP và hướng tháo gỡ”**, Bà Nguyễn Thị Thảo, Phó Trưởng Phòng Nghiệp vụ, Cục Hải quan tỉnh Bình Phước;

- **“Chính sách của Nhà nước đối với nông sản nói chung, ngành điều nói riêng”**, Ông Đậu Anh Tuấn, Phó Tổng Thư ký, Trưởng ban Pháp chế, Liên đoàn Thương mại và công nghiệp Việt Nam;

- **“Chia sẻ kinh nghiệm tham gia tư vấn, xây dựng chính sách, gợi ý cho Hiệp hội Điều Việt Nam”**, Ông Nguyễn Hoài Nam, Phó Tổng Thư ký, Hiệp hội Chế biến và Xuất khẩu thủy sản Việt Nam (VASEP)

Thảo luận bàn tròn: Chủ trì: Đại diện VINACAS và Dự án IPSC

Nội dung 1: Vương mắc lớn nhất của ngành điều - Điều thô nhập khẩu từ Châu Phi không được chuyển tiêu thụ nội địa khi đầu ra xuất khẩu gặp khó khăn

Việt Nam hiện giữ vị trí số 1 thế giới về xuất khẩu điều chế biến, nhưng nguồn nguyên liệu trong nước chỉ đáp ứng khoảng 20-25% nhu cầu chế biến của các doanh nghiệp. Để đảm bảo sản xuất, phần lớn nguyên liệu điều thô phải được nhập khẩu từ các nước Châu Phi như Nigeria, Bờ Biển Ngà và Ghana. Theo quy định tại Nghị định số 15/2018/NĐ-CP, sản phẩm thực vật nhập khẩu phải có xuất xứ từ quốc gia có hệ thống kiểm soát an toàn thực phẩm đáp ứng yêu cầu của Việt Nam và được cơ quan có thẩm quyền của Việt Nam đưa vào danh sách các quốc gia, vùng lãnh thổ đăng ký xuất khẩu thực phẩm có nguồn gốc thực vật vào Việt Nam. Hầu hết các nước Châu Phi xuất khẩu điều thô chưa nằm trong danh sách này, dẫn đến việc điều thô châu Phi nhập khẩu vào Việt Nam không được cấp giấy chứng nhận kiểm tra an toàn thực

phẩm. Do đó, điều thô nhập khẩu chỉ được làm thủ tục theo loại hình gia công, sản xuất xuất khẩu.

Trước khi Nghị định 15/2018/NĐ-CP được ban hành, mỗi khi xuất khẩu điều gặp khó khăn, với các lô điều nhân được chế biến từ điều thô châu Phi, doanh nghiệp đều có thể chuyển tiêu thụ nội địa khi khai báo lại hải quan và đóng thuế nhập khẩu. Tuy nhiên, từ khi Nghị định 15/2028/NĐ-CP có hiệu lực, doanh nghiệp sử dụng điều thô nhập khẩu từ châu Phi chỉ có một con đường duy nhất là chế biến xuất khẩu. Ngay cả khi đầu ra xuất khẩu gặp khó khăn, không bán được hàng cho các nhà nhập khẩu nước ngoài, doanh nghiệp cũng không được chuyển tiêu thụ nội địa cũng như không thể bán được cho doanh nghiệp có đầu ra xuất khẩu.

Quy định này dẫn đến ba hệ quả:

(i) Khi doanh nghiệp nhập khẩu điều thô từ Châu Phi để sản xuất xuất khẩu, doanh nghiệp thường thế chấp lô hàng để vay ngân hàng, tuy nhiên, khi thị trường xuất khẩu lao dốc, nhiều doanh nghiệp không có đầu ra xuất khẩu hoặc nếu có cũng rất hạn chế, dẫn đến tồn kho, kéo theo nguy cơ thua lỗ và nợ xấu khi đến hạn trả nợ ngân hàng. Trong tình huống này ngân hàng cũng không thể bán thanh lý lô hàng nhận cầm cố để thu hồi nợ vì như vậy sẽ vi phạm pháp luật;

(ii) Nhiều ngân hàng thương mại đã và đang thay đổi chính sách không tài trợ vốn vay cho các doanh nghiệp nhập khẩu điều thô để sản xuất xuất khẩu vì rủi ro cao không có đầu ra xuất khẩu, điều này khiến cho các doanh nghiệp nhập

khẩu điều thô bị thiếu hụt vốn trong sản xuất chế biến, làm suy yếu sự tăng trưởng của ngành và về lâu dài sẽ khiến Việt Nam đánh mất vị thế nước sản xuất xuất khẩu điều nhân số 1 thế giới trong 17 năm qua;

(iii) Trước tình thế không xuất khẩu được và cũng không thể chuyển tiêu thụ nội địa, nhiều doanh nghiệp đã đánh liều bán “chui” hạt điều có nguồn gốc nhập khẩu từ châu Phi cho các doanh nghiệp khác dẫn đến hậu quả là doanh nghiệp/chủ doanh nghiệp bị khởi tố về tội “Buôn lậu” do vi phạm quy định tại Điểm a, Khoản 1, Điều 14 Nghị định 15/2018/NĐ-CP và quy định tại Điều 188 Bộ Luật Hình sự 2015 (sửa đổi 2017).

Đối với vướng mắc này, các đại biểu tại Tọa đàm đều nhất trí rằng:

(i) Quy định tại điểm a, Khoản 1 Điều 14 Nghị định 15/2018/NĐ-CP là một quy định tiên bộ đối với toàn ngành nông nghiệp, nhưng lại “vô tình” tạo ra rào cản đối với ngành điều. Do trên thực tế, ngành điều Việt Nam hiện nay phụ thuộc lớn vào nguồn nguyên liệu nhập khẩu từ Châu Phi, mà các quốc gia này lại không nằm trong danh sách các quốc gia, vùng lãnh thổ đăng ký xuất khẩu thực phẩm có nguồn gốc thực vật vào Việt Nam nên các doanh nghiệp nhập khẩu điều thô về sản xuất chế biến không được cấp chứng nhận an toàn thực phẩm và chỉ có một lựa chọn duy nhất là xuất khẩu.

(ii) Các doanh nghiệp ngành điều không cố ý vi phạm pháp luật, nhưng sau

khi nhập khẩu điều thô từ Châu Phi và tiến hành chế biến gặp nhiều khó khăn trong việc xuất khẩu. Hơn nữa, áp lực về lãi vay ngân hàng đến hạn khiến nhiều doanh nghiệp buộc phải bán sản phẩm cho những doanh nghiệp có đầu ra xuất khẩu. Tuy nhiên, giải pháp này lại vô tình dẫn đến vi phạm pháp luật, khiến nhiều chủ doanh nghiệp phải đối mặt với các tội danh hình sự, điển hình là tội “Buôn lậu”.

(iii) Cần kiến nghị sửa đổi nút thắt tại điểm a, Khoản 1 Điều 14 Nghị định 15/2018/NĐ-CP theo hướng cho phép các doanh nghiệp nhập khẩu điều thô Châu Phi để chế biến xuất khẩu có thể chuyển đổi mục đích sử dụng, tiêu thụ nội địa.

Nội dung 2: Các đề xuất, kiến nghị cụ thể để tháo gỡ vướng mắc cho ngành điều

Kiến nghị 1: Cho phép điều có nguồn gốc từ các nước châu Phi nhập khẩu và tiêu thụ vào Việt Nam.

Hiện nay, quy định tại điểm a, Khoản 1 Điều 14 Nghị định 15/2018/NĐ-CP đang tỏ ra quá cứng nhắc, không cho phép điều nhập khẩu từ Châu Phi được tiêu thụ nội địa. Điều này tạo ra nhiều khó khăn cho các doanh nghiệp, đặc biệt là trong bối cảnh xuất khẩu gặp khó khăn. Khi không thể tiêu thụ sản phẩm của mình, nhiều doanh nghiệp sẽ rơi vào tình trạng phải tìm cách “bán chui” hoặc chờ đợi phá sản. Cả hai lựa chọn này đều không chỉ tiêu diệt động lực phát triển của

doanh nghiệp mà còn gây ra những hệ lụy đáng tiếc cho toàn ngành điều. Do đó, việc sửa đổi quy định này theo hướng cho phép điều nhập khẩu từ Châu Phi được tiêu thụ trong nước là vô cùng cần thiết. Bên cạnh đó, Nhà nước cũng cần thiết lập một chính sách thuế nhập khẩu hợp lý nhằm bảo vệ ngành trồng điều trong nước, tạo điều kiện cho sự cạnh tranh công bằng giữa điều nhập khẩu và điều nội địa.

Kiến nghị 2: Tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp khai lại tờ khai hải quan khi muốn chuyển đổi mục đích sử dụng đối với điều thô nhập khẩu từ châu Phi

Để hỗ trợ doanh nghiệp tối đa, các cơ quan chức năng nên thiết lập quy trình rõ ràng và đơn giản hóa thủ tục khai báo. Việc cho phép doanh nghiệp khai lại tờ khai hải quan không chỉ giúp họ linh hoạt hơn trong việc điều chỉnh mục đích sử dụng mà còn giảm thiểu tình trạng tồn kho, giúp họ duy trì hoạt động sản xuất hiệu quả. Ngoài ra, cần có hướng dẫn cụ thể về các bước và yêu cầu cần thiết để thực hiện việc này, nhằm

tránh sự lúng túng và sai sót trong quá trình thực hiện. Các cơ quan chức năng cũng nên tăng cường phối hợp với doanh nghiệp để nắm bắt kịp thời những khó khăn và nhu cầu thực tế, từ đó điều chỉnh chính sách và việc thực thi cho phù hợp. Điều này sẽ không chỉ hỗ trợ doanh nghiệp mà còn góp phần thúc đẩy sự phát triển bền vững của ngành điều Việt Nam.

Kiến nghị 3: Hiệp hội Điều Việt Nam cần nhanh chóng xây dựng Đề án mở rộng nguồn nguyên liệu điều để gửi đến Thủ tướng Chính phủ, Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn và các cơ quan bộ, ngành hữu quan

Trong bối cảnh nguồn điều thô của Việt Nam hiện nay đang phụ thuộc chủ yếu vào các quốc gia châu Phi, việc xây dựng Đề án này là rất cần thiết nhằm đảm bảo nguồn nguyên liệu ổn định cho ngành điều. Đề án cần tập trung vào việc đánh giá hiện trạng sản xuất điều trong nước, xác định các vùng tiềm năng có thể phát triển cây điều và đề xuất các giải pháp cụ thể để khuyến khích nông dân mở rộng diện tích trồng điều. Ngoài ra, Đề án cũng nên đưa ra các chính sách hỗ trợ, như cải tiến kỹ thuật canh tác, cung cấp giống cây chất lượng cao, và nâng cao năng lực cho nông dân thông

qua đào tạo và hướng dẫn. Bên cạnh đó, việc phân tích các quy định pháp luật và đảm bảo an toàn vệ sinh thực phẩm là rất quan trọng, giúp đảm bảo sản phẩm điều đạt tiêu chuẩn cao trên thị trường quốc tế. Hiệp hội Điều Việt Nam nên phối hợp chặt chẽ với các doanh nghiệp trong ngành để thu thập ý kiến và kiến nghị, từ đó hoàn thiện Đề án một cách thực tiễn và hiệu quả nhất. Điều này không chỉ giúp tăng cường sức cạnh tranh cho ngành điều Việt Nam mà còn góp phần phát triển bền vững nền nông nghiệp.

Ông Nguyễn Vũ Phi Long
Chi Cục trưởng, Chi cục KDTV vùng II,
Cục BVTV, Bộ NN&PTNT

Ông Bạch Khánh Nhựt
Phó Chủ tịch Thường trực VINACAS

Ông Đậu Anh Tuấn
Phó Tổng Thư ký, Trương ban Pháp chế,
Liên đoàn TM&CN Việt Nam(VCCI)

Bà Nguyễn Thị Thảo
Phó Trưởng phòng nghiệp vụ, Cục Hải
quan tỉnh Bình Phước

Nội dung 3: Tăng cường năng lực của Hiệp hội trong quá trình tham gia xây dựng và góp ý chính sách của ngành

Trong bối cảnh hiện nay, việc tăng cường năng lực của các Hiệp hội là vô cùng cần thiết, đặc biệt là trong quá trình tham gia xây dựng và góp ý các chính sách liên quan đến ngành. Ông Nguyễn Hoài Nam đã chia sẻ những kinh nghiệm quý báu của Hiệp hội Chế biến và Xuất khẩu Thủy sản (VASEP) về cách thức tham gia vào các quy trình chính sách, nhấn mạnh vai trò then chốt của Hiệp hội trong việc thu thập và tổng hợp ý kiến, kiến nghị từ các doanh nghiệp thành viên. Theo đó, Hiệp hội cần phải xây dựng một quy trình rõ ràng để gửi những kiến nghị chính sách lên các cơ quan có thẩm quyền. Điều này bao gồm việc xây dựng các văn bản góp ý chính sách một cách bài bản, chi tiết và có cơ sở vững chắc. Bên cạnh đó, việc xây dựng mối quan hệ chặt chẽ với các cơ quan chức năng, các cơ quan truyền thông và báo chí cũng là một yếu tố không thể thiếu, giúp Hiệp hội có được sự đồng hành trong việc truyền tải các vấn đề chính sách quan trọng đến

cộng đồng. Một số góp ý cụ thể của VASEP cho VINACAS về cách thức kiến nghị chính sách được đưa ra như: (i) VINACAS cần tập trung vào việc phân tích và xây dựng các báo cáo kiến nghị gửi đến Chính phủ, Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn cũng như Thủ tướng Chính phủ, đặc biệt liên quan đến việc điều chỉnh quy định tại điểm a Khoản 1 Điều 14 Nghị định 15/2018/NĐ-CP; (ii) Nội dung của các kiến nghị phải rõ ràng, có đủ căn cứ pháp lý và thực tiễn, đồng thời mang tính thuyết phục cao để đảm bảo rằng tiếng nói của Hiệp hội được lắng nghe và tiếp thu.

Những nỗ lực này không chỉ giúp tăng cường vai trò của Hiệp hội trong việc tham gia vào các quy trình chính sách ngành mà còn góp phần nâng cao sự hợp tác giữa các doanh nghiệp và cơ quan quản lý, từ đó thúc đẩy sự phát triển bền vững cho toàn ngành.

Ông Nguyễn Hoài Nam

Phó Tổng Thư ký, Hiệp hội Chế biến và Xuất khẩu Thủy sản Việt Nam (VASEP)

KẾT LUẬN, ĐỀ XUẤT VÀ KIẾN NGHỊ

Tọa đàm thống nhất kiến nghị Chính phủ và Quốc hội như sau:

Sửa Điều a, Khoản 1 Điều 14 Nghị định 15/2028/NĐ-CP quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật An toàn thực phẩm và các quy định liên quan khác theo hướng:

- Cho phép doanh nghiệp nhập khẩu điều thô sản xuất tiêu thụ nội địa. Chính sách này vừa tạo được nguồn thu thuế nhập khẩu cho ngân sách nhà nước, vừa giúp bảo hộ được ngành trồng điều trong nước, đồng thời góp phần gia tăng nguồn cung điều thô trong bối cảnh thị trường trong nước đang thiếu nguồn cung.

- Cho phép doanh nghiệp chuyển mục đích sử dụng đối với điều thô nhập khẩu để sản xuất xuất khẩu sang tiêu thụ nội địa. Điều này sẽ giúp các doanh nghiệp linh hoạt hơn trong việc quản lý nguồn lực, tối ưu hóa hoạt động sản xuất và đáp ứng kịp thời nhu cầu thị trường.

Những kiến nghị trên không chỉ có ý nghĩa thiết thực đối với từng doanh nghiệp mà còn tạo ra một cú hích lớn cho toàn bộ nền kinh tế. Sự đồng thuận và hợp tác giữa Chính phủ, Quốc hội và cộng đồng doanh nghiệp sẽ là yếu tố quyết định trong việc hiện thực hóa những đề xuất này, nhằm hướng tới một môi trường kinh doanh cho ngành điều minh bạch, công bằng và bền vững.

Ông Phan Vinh Quang
Giám đốc Hợp phần 3, DA USAID IPSC

Ông Đặng Hoàng Giang
Tổng Thư ký Hiệp hội Điều Việt Nam

Ông Tạ Quang Huyền
Tổng GD – Công ty CP Hoàng Sơn I

Ông Nguyễn Ngọc Thụ
Giám đốc Công ty Tín Mai

Ông Trần Anh Kha
GD Điều hành – Công ty An Điền Food

Ông Vũ Duy Linh
Giám đốc – Công ty TNHH Duy Linh

Luật sư Lê Trọng Thêm
GD Điều hành Công ty Luật LTT & Cộng sự

Đại diện Đại học Ngoại thương
Cơ sở II Tp Hồ Chí Minh

Đại biểu Tham dự Diễn đàn

VINACAS GỬI CÔNG VĂN ĐẾN THỦ TƯỚNG

ĐỀ NGHỊ

THÁO GỠ VƯỚNG MẮC TRONG NHẬP KHẨU ĐIỀU THÔ TỪ CÁC NƯỚC CHÂU PHI

“Ngày 04 tháng 11 năm 2024, Hiệp hội Điều Việt Nam đã gửi Công văn số: 72/CV-HHĐ đến Thủ tướng Phạm Minh Chính và một số Bộ, ngành, đề nghị: “Tháo gỡ vướng mắc trong nhập khẩu điều thô từ các nước châu Phi”. Nội dung chính như sau”

Kính gửi: Thủ tướng Phạm Minh Chính
Đồng kính gửi: - Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
- Bộ Y tế
- Bộ Công Thương
- Tổng Cục Hải quan

Ban Chấp hành Hiệp hội Điều Việt Nam (VINACAS) trân trọng và chân thành cảm ơn Thủ tướng Phạm Minh Chính; Lãnh đạo và cán bộ Bộ Nông nghiệp & Phát triển nông thôn (NN&PTNT), Bộ Y tế, Bộ Công Thương, Tổng Cục Hải quan và các Bộ, Ngành, chính quyền các địa phương đã luôn quan tâm, đồng hành không chỉ trong các quy định, chính sách được ban hành mà cả trong những việc làm cụ thể để hỗ trợ, tháo gỡ các khó khăn, vướng mắc của các doanh nghiệp ngành Điều Việt Nam nói riêng; các đề nghị của Hiệp hội Điều Việt Nam nói chung. Một minh chứng là: Trong vụ lừa đảo xuất khẩu 100 container điều sang Ý, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã không chỉ chỉ đạo các cơ quan liên quan tìm cách hỗ trợ mà còn điện đàm với Thủ tướng Ý, và, với sự vào cuộc kịp thời, quyết liệt, đồng bộ, hiệu quả của Thủ tướng và các cơ quan hữu quan đã bảo vệ thành công các doanh nghiệp ngành Điều.

Chúng tôi xin báo cáo và kính đề nghị Thủ tướng và lãnh đạo Bộ NN&PTNT, Bộ Y tế, Bộ Công Thương, Tổng Cục Hải quan xem xét, tháo gỡ một vướng mắc lớn của ngành điều, như sau:

Hạt điều thô nhập khẩu từ các nước châu Phi về chế biến hàng xuất khẩu, sau khi kiểm dịch thực vật thì được đưa vào chế biến rồi xuất khẩu. Nếu xuất khẩu toàn bộ điều nhân thì là hoạt động bình thường nhưng nếu vì bất cứ lý do gì muốn chuyển điều thô hoặc điều nhân bán nội địa, dù xin nộp thuế và làm đầy đủ các nghĩa vụ tài chính cũng không được. Nếu cố tình bán trong nước là vi phạm pháp luật, có thể bị khởi tố tội buôn lậu. Và trong thực tế, đã có nhiều doanh nghiệp bị khởi tố, nhiều người đã phải vào vòng lao lý.

Sở dĩ có chuyện này là do: Điểm a, khoản 1, điều 14, Nghị định 15/2018/NĐ-CP Yêu cầu sản phẩm thực vật dùng làm thực phẩm nhập khẩu phải có xuất xứ từ quốc gia, vùng lãnh thổ có hệ thống kiểm soát an toàn thực phẩm đáp ứng quy định của Việt Nam và được cơ quan có thẩm quyền của Việt Nam đưa vào danh sách các quốc gia, vùng lãnh thổ đăng ký xuất khẩu thực phẩm có nguồn gốc thực vật vào Việt Nam.

Hiện nay, các nước Châu phi xuất khẩu điều thô cho Việt Nam đều chưa đăng ký và do đó chưa được đưa vào danh sách; đồng nghĩa với việc điều thô châu Phi và các sản phẩm nhân điều sau chế biến không được tiêu thụ nội địa; mặc dù, sau khi kiểm dịch mới được đưa vào chế biến, lưu thông trong nước và đem xuất khẩu.

Quy định của nghị định 15 là đúng và phù hợp thông lệ quốc tế nhằm bảo đảm an toàn thực phẩm cho đất nước, cho nhân dân; Việc truy tố, xét xử, bỏ tù doanh nhân và những người liên quan đem điều thô châu Phi và những sản phẩm chế biến từ nó bán trong nước là phù hợp với điều 188 Bộ Luật Hình sự. Nhưng 2 việc rất đúng ấy với ngành Điều thì chưa phù hợp và đem đến những khó khăn và hậu quả không tốt cho ngành điều và đất nước.

Chưa phù hợp vì:

Điều thô nhập về phải qua kiểm dịch mới được đưa về nhà máy chế biến. Về nguyên tắc, chúng đã đáp ứng yêu cầu về Bảo vệ thực vật của Việt Nam. Nếu cần thiết, cơ quan chức năng có thể đưa ra thêm những yêu cầu và biện pháp kiểm tra phù hợp để đảm bảo hơn nữa yêu cầu này

Tác động không tốt thì nhiều nhưng rõ nhất là:

Doanh nghiệp nhập điều thô về nhưng gặp khó khăn hoặc bị đối tác nước ngoài hủy hợp đồng mua điều nhân nên không đưa vào chế biến hoặc chế biến rồi nhưng không bán được sẽ càng thêm khó khăn và có nguy cơ phá sản do điều tồn kho, chất lượng ngày càng giảm mà vốn bị đọng, vẫn phải trả lãi cho Ngân hàng; từ đó, phải mang nợ xấu. Hệ quả là Ngân hàng thận trọng, khó khăn hơn trong việc cho vay nhập khẩu điều thô do rủi ro cao; nhiều ngân hàng không cho thế chấp bằng chính lô hàng nhập về do không thể phát mãi lô hàng để thu hồi nợ khi cần. Điều này, ảnh hưởng chung đến toàn ngành Điều. Mặt khác, Doanh nghiệp phải tìm nhiều cách để xử lý lô hàng nhằm giảm bớt thiệt hại dẫn đến vừa khó khăn cho doanh nghiệp vừa phát sinh nhiều tiêu cực cũng như khó khăn trong quản lý, xử lý của các cơ quan hữu quan. Nhà nước mất đi khoản thuế nhập khẩu sẽ thu được nếu không cho chuyên sang bán trong nước. Và đau xót hơn là, mặc dù ngành Hải quan và các cơ quan bảo vệ pháp luật khác thông cảm, cố gắng vận dụng các quy định vào tình hình thực tế để hỗ trợ doanh nghiệp nhưng trong nhiều trường hợp vẫn phải khởi tố, phạt tù.

Trong gần 2,9 triệu tấn điều thô nhập khẩu năm 2023 có đến trên 2,2 triệu tấn nhập từ các nước châu Phi; thị trường điều thế giới biến động thất thường và cạnh tranh ngày càng gay gắt...điều ấy cho thấy: Nguy cơ vi phạm nghị định 15 là rất lớn dù trong nhiều trường hợp, doanh nghiệp không muốn vi phạm pháp luật.

Để tháo gỡ vướng mắc này, Ban Chấp hành Hiệp hội Điều Việt Nam kính đề nghị:

1. Bộ NN&PTNN và các ngành liên quan đàm phán với các nước châu Phi để Họ làm thủ tục đăng ký Điều Thổ là sản phẩm thực vật được nhập khẩu vào Việt Nam.

2. Trong khi chưa làm được điều ấy, Kính đề nghị Thủ tướng và các ngành liên quan xem xét: Đơn phương chấp nhận cho điều thô nhập khẩu từ châu Phi và điều nhân chế biến từ chúng được làm các nghĩa vụ tài chính và chuyển bán trong nước với những yêu cầu chặt chẽ về kiểm định An toàn thực phẩm.

3. Riêng với điều nhân, theo quy định tại Nghị định số 31/2018/NĐ-CP và Thông tư số 05/2018/TT-BCT của Bộ Công Thương, sau khi được chế biến từ điều thô châu Phi nhập khẩu thì đủ điều kiện mang xuất xứ Việt Nam. Kính đề nghị Thủ tướng và các ngành liên quan xem xét, vận dụng quy định này để điều nhân được phép chuyển bán trong nước sau khi làm đầy đủ nghĩa vụ tài chính với điều thô nhập khẩu.

Ban Chấp hành Hiệp hội Điều Việt Nam trân trọng đề nghị Thủ tướng và Lãnh đạo Bộ NN&PTNT, Bộ Y tế, Bộ Công Thương, Tổng Cục Hải quan và các cơ quan liên quan xem xét tháo gỡ vướng mắc trên đây của ngành Điều Việt Nam.

Ban Chấp hành Hiệp hội Điều Việt Nam xin trân trọng và chân thành cảm ơn./.

**T/M BAN CHẤP HÀNH HIỆP HỘI ĐIỀU VIỆT NAM
CHỦ TỊCH HIỆP HỘI
(đã ký)
PHẠM VĂN CÔNG**

PHÁT BIỂU CỦA

ÔNG TRẦN HỮU HẬU

PHÓ TỔNG THƯ KÝ VINACAS, ĐẠI BIỂU QUỐC HỘI KHÓA XV

 TẠI PHIÊN THẢO LUẬN KINH TẾ XÃ HỘI
 KỶ HỌP THỨ 8, QUỐC HỘI KHÓA 15
 NGÀY 04/11/2024

Kính thưa Chủ tọa phiên họp;

Kính thưa Quốc hội;

Kính thưa Thủ tướng;

Tại Tọa đàm: “**Nhận diện các khó khăn, vướng mắc và tìm kiếm giải pháp tạo thuận lợi thương mại cho ngành điều**” do Hiệp hội Điều Việt Nam phối hợp Dự án Tăng cường năng lực cạnh tranh khu vực tư nhân Việt Nam của Cục Phát triển Doanh nghiệp - Bộ Kế hoạch và Đầu tư tổ chức ngày 28/10 vừa qua đã nêu 1 vướng mắc lớn là: Hạt điều thô nhập khẩu từ các nước châu Phi để chế biến hàng xuất khẩu, sau khi kiểm dịch thực vật thì được đưa vào chế biến rồi xuất khẩu. Nếu xuất toàn bộ điều nhân thì là hoạt động bình thường nhưng nếu vì bất cứ lý do gì muốn chuyển điều thô hoặc điều nhân bán nội địa, dù xin nộp thuế và làm đầy đủ các nghĩa vụ tài chính cũng không được. Nếu cố tình bán trong nước có thể bị khởi tố tội **BUÔN LẬU**. Và trong thực

tế, đã có nhiều doanh nghiệp bị khởi tố, nhiều người đã phải vào vòng lao lý.

Sở dĩ có chuyện này là do: Điểm a, khoản 1, điều 14, Nghị định 15/2018/NĐ-CP Yêu cầu sản phẩm thực vật dùng làm thực phẩm nhập khẩu phải có xuất xứ từ quốc gia, vùng lãnh thổ có hệ thống kiểm soát an toàn thực phẩm đáp ứng quy định của Việt Nam và được cơ quan có thẩm quyền của Việt Nam đưa vào danh sách đăng ký xuất khẩu vào Việt Nam.

Hiện nay, các nước Châu phi xuất khẩu điều thô cho Việt Nam đều chưa đăng ký và do đó chưa được đưa vào danh sách; đồng nghĩa với việc điều thô châu Phi và nhân điều sau chế biến không được tiêu thụ nội địa.

Quy định của nghị định 15 là đúng và phù hợp thông lệ quốc tế nhằm bảo đảm an toàn thực phẩm cho đất nước, cho nhân dân; Việc truy tố, xét xử, bỏ tù doanh nhân và những người liên quan đem điều thô châu Phi và nhân điều chế biến từ nó bán trong nước là phù hợp với điều 188 Bộ Luật Hình sự. Nhưng 2 việc RẤT ĐÚNG ấy với ngành Điều thì chưa phù hợp và đem đến những khó khăn và hậu quả không tốt cho ngành điều và đất nước.

Chưa phù hợp vì: Điều thô nhập về phải qua kiểm dịch mới được đưa về nhà máy chế biến. Về nguyên tắc, chúng đã đáp ứng yêu cầu về Bảo vệ thực vật của Việt Nam. Nếu cần thiết, cơ quan chức năng có thể đưa ra thêm những yêu cầu và biện pháp kiểm tra phù hợp để đảm bảo hơn nữa yêu cầu này

Tác động không tốt thì nhiều nhưng rõ nhất là: Doanh nghiệp nhập điều thô về nhưng gặp khó khăn hoặc bị đối tác hủy hợp đồng mua điều nhân nên

không đưa vào chế biến hoặc chế biến rồi nhưng không bán được sẽ càng thêm khó khăn và có nguy cơ phá sản do điều tồn kho, chất lượng ngày càng giảm; vốn bị đọng, vẫn phải trả lãi cho Ngân hàng; từ đó, phải mang nợ xấu. Hệ quả là Ngân hàng thận trọng, khó khăn hơn trong việc cho vay nhập khẩu điều thô do rủi ro cao; nhiều ngân hàng không cho thế chấp bằng chính lô hàng nhập về do không thể phát mãi để thu hồi nợ khi cần. Điều này, Ảnh hưởng chung đến toàn ngành Điều. Mặt khác, Doanh nghiệp phải tìm cách để xử lý lô hàng nhằm giảm bớt thiệt hại dẫn đến vừa khó khăn cho doanh nghiệp vừa phát sinh nhiều tiêu cực; cũng như khó khăn trong quản lý, xử lý của các cơ quan hữu quan. Nhà nước mất đi khoản thuế nhập khẩu. Và đau xót hơn là, mặc dù ngành Hải quan và các cơ quan bảo vệ pháp luật khác thông cảm, cố gắng vận dụng các quy định vào tình hình thực tế để hỗ trợ doanh nghiệp nhưng trong nhiều trường hợp vẫn phải khởi tố, phạt tù.

Kính thưa Quốc hội, kính thưa Thủ tướng;

Trong gần 2,9 triệu tấn điều thô nhập khẩu năm 2023 có đến trên 2,2 triệu tấn nhập từ các nước châu Phi; thị trường điều thế giới biến động thất thường và cạnh tranh ngày càng gay

Để tháo gỡ vướng mắc này, kính đề nghị

1. Bộ NN&PTNN và các ngành liên quan đàm phán với các nước châu Phi để Họ làm thủ tục đăng ký Điều Thô là sản phẩm thực vật được nhập khẩu vào Việt Nam.

2. Trong khi chưa làm được điều ấy, Kính đề nghị Thủ tướng và các ngành hữu quan xem xét: Đơn phương chấp nhận cho điều thô nhập khẩu từ châu Phi và điều nhân chế biến từ chúng được làm các nghĩa vụ tài chính và chuyển bán trong nước với những yêu

gắt...điều ấy cho thấy: Nguy cơ vi phạm nghị định 15 là rất lớn dù trong nhiều trường hợp, doanh nghiệp không muốn vi phạm pháp luật.

cầu chặt chẽ về kiểm định An toàn thực phẩm.

3. Theo Nghị định số 31/2018/NĐ-CP và Thông tư số 05/2018/TT-BCT của Bộ Công Thương, sau khi được chế biến từ điều thô châu Phi nhập khẩu, nhân điều đủ điều kiện mang xuất xứ Việt Nam. Kính đề nghị Thủ tướng và các ngành hữu quan xem xét, vận dụng quy định này để điều nhân được phép chuyển bán trong nước sau khi làm đầy đủ nghĩa vụ tài chính với điều thô nhập khẩu.

Kính thưa Quốc hội, kính thưa Thủ tướng

Trong gần 2,9 triệu tấn điều thô nhập khẩu năm 2023 có đến trên 2,2 triệu tấn nhập từ các nước châu Phi; thị trường điều thế giới biến động thất thường và cạnh tranh ngày càng gay gắt... điều ấy cho thấy: Nguy cơ vi phạm nghị định 15 là rất lớn dù trong nhiều trường hợp, doanh nghiệp không muốn vi phạm pháp luật.

Để tháo gỡ vướng mắc này, kính đề nghị

Một là, Bộ NN&PTNN và các ngành liên quan đàm phán với các nước châu Phi để họ làm thủ tục đăng ký Điều Thô là sản phẩm thực vật được nhập khẩu vào Việt Nam.

Hai là, trong khi chưa làm được điều ấy, kính đề nghị Thủ tướng và các ngành liên quan xem xét: Đơn phương chấp nhận cho điều thô nhập khẩu từ châu Phi và điều nhân chế biến từ chúng được làm các nghĩa vụ tài chính và chuyển bán trong nước với những yêu cầu chặt chẽ về kiểm định an toàn thực phẩm.

Ba là, riêng với điều nhân, theo quy định tại Nghị định số 31/2018/NĐ-CP và Thông tư số 05/2018/TT-BCT của Bộ Công Thương, sau khi được chế biến từ điều thô châu Phi nhập khẩu thì đủ điều kiện mang xuất xứ Việt Nam. Kính đề nghị Thủ tướng và các ngành liên quan xem xét, vận dụng quy định này để điều nhân được phép chuyển bán trong nước sau khi làm đầy đủ nghĩa vụ tài chính với điều thô nhập khẩu.

Kính thưa Quốc hội;
Ông Trần Ngọc Hải, Ủy viên Quốc hội Khóa XV

Kính thưa Thủ tướng;

Hơn 30 năm qua, ngành Điều Việt Nam đã làm nên kỳ tích:

Từ nước chỉ xuất điều thô với số lượng không lớn; phải nhập thiết bị, công nghệ chế biến Điều gần 20 năm nay Việt Nam là nước xuất khẩu nhân điều lớn nhất thế giới; chiếm gần 80% sản lượng toàn cầu, đem về hơn 3 tỷ Đô la cho đất nước mỗi năm; đồng thời, xuất khẩu dây chuyền – công nghệ chế biến điều tiên tiến đến nhiều nước trên thế giới.

Trong kỳ tích ấy, có sự hỗ trợ, giúp đỡ sâu sát, hiệu quả của các ngành, các cấp; của cả Thủ tướng chính phủ không chỉ trong các quy định, chính sách được ban hành mà cả trong những việc làm cụ thể. Một minh chứng là: Trong vụ lừa đảo xuất khẩu 100 container điều sang Ý, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã không chỉ chỉ đạo các cơ quan liên quan

tìm cách hỗ trợ mà còn điện đàm trao đổi trực tiếp với Thủ tướng Ý. và, với sự vào cuộc kịp thời, quyết liệt, đồng bộ, hiệu quả của Thủ tướng và các cơ quan hữu quan đã bảo vệ thành công các doanh nghiệp ngành Điều.

Kính đề nghị Thủ tướng và các cơ quan hữu quan nhanh chóng xem xét, tháo gỡ vướng mắc trên đây theo 2 quan điểm lớn mà Tổng Bí thư Tô Lâm và Thủ tướng đã nhiều lần nhấn mạnh là: “Tập trung tháo gỡ những điểm nghẽn về thể chế” và “Không hình sự hóa các quan hệ kinh tế” vì, vụ điều 2024 -2025 của Đông Phi đã bắt đầu.

Tôi hết ý kiến, xin cảm ơn Thủ tướng, cảm ơn Quốc Hội

10 CHÚ Ý QUAN TRỌNG Khi nhập khẩu hạt điều thô

VIMACAS (2024)

01. Xác định mục đích nhập khẩu

Hạt điều thô NK từ châu Phi không được phép tiêu dùng nội địa, chỉ được phép SX XK hoặc gia công XK theo quy định hiện hành.

DN cần có luật sư tư vấn về các rủi ro pháp lý có thể xảy ra liên quan đến Nghị định 15/2018/NĐ-CP và các văn bản liên quan.

02. Tư vấn pháp lý

03. Tìm đối tác uy tín

Liên hệ thương vụ Việt Nam ở nước ngoài và hiệp hội ngành hàng để tìm hiểu thông tin và lịch sử giao dịch của đối tác (nếu có).

Tham khảo hợp đồng mẫu từ các hiệp hội, các tiêu chuẩn, quy chuẩn hàng hóa có liên quan. Tham vấn ý kiến luật sư về các điều khoản pháp lý ghi trong hợp đồng.

04. Đàm phán, ký hợp đồng

05. Bảo hiểm hàng hóa

Đảm bảo lô hàng được mua bảo hiểm đầy đủ để phòng ngừa rủi ro trong quá trình vận chuyển.

Kiểm tra, giám sát chặt chẽ chất lượng, số lượng hàng hóa tại kho người bán, tại cảng đi và khi dỡ hàng tại Việt Nam thông qua các đơn vị kiểm định uy tín. Xử lý sự cố (nếu có) trong khi vận chuyển.

06. Kiểm tra và giám sát hàng hóa

07. Thanh toán quốc tế

Lựa chọn phương án thanh toán quốc tế an toàn (L/C, DP), không nên thanh toán T/T, đặt cọc trước. Đề nghị ngân hàng cấp vốn tư vấn kỹ các điều khoản thanh toán.

Đảm bảo đầy đủ hồ sơ và giấy tờ cần thiết theo quy định của hải quan, kiểm dịch thực vật, hãng tàu khi nhận hàng.

08. Thủ tục nhận hàng

09. Rủi ro tranh chấp thương mại

Thoả thuận phương thức giải quyết TCTM thông qua trung tâm trọng tài hoặc tòa án tại Việt Nam, quy định chi tiết trong hợp đồng. Tham vấn luật sư khi có sự cố xảy ra.

Đánh giá chất lượng hàng đã nhận và uy tín của đối tác để có kế hoạch tiếp theo. Hợp nội bộ để rút kinh nghiệm. Chia sẻ thông tin, sáng kiến hay tới hiệp hội và cộng đồng.

10. Đánh giá kết quả

Since 1990

TÀI TRỢ QUẢNG CÁO

Mr Trương

0917 888 148

Hotline:

Ô. Phạm Văn Công - Chủ tịch VINACAS
0936.230.303

Ô. Trần Hữu Hậu - TT HD Thông tin
0903.904.021

info@vinacasvn.org
admin@vinacasvn.org

135 Pasteur, P. Võ Thị Sáu,
Quận 3, TP Hồ Chí Minh

Kính gửi: Quý Hội viên và Doanh nghiệp ngành điều,

Từ tháng 3/2021, thực hiện chỉ đạo của Lãnh đạo Hiệp hội Điều Việt Nam, Thông tin định kỳ "Hạt Điều" của VINACAS đổi mới về hình thức và nội dung nhằm cung cấp đến quý Hội viên, Doanh nghiệp trong ngành những thông tin thị trường trong và ngoài nước, những khuyến cáo kịp thời, chuẩn xác. Các doanh nghiệp tổng hợp thêm các nguồn thông tin khác và căn cứ vào điều kiện cụ thể của mình để đưa ra các quyết định trong sản xuất, kinh doanh đạt hiệu quả tốt nhất.

Để có được nhiều thông tin thị trường đáng tin cậy cung cấp cho Hội viên, doanh nghiệp sẽ cần không ít chi phí, trong khi ngân sách của VINACAS còn hạn hẹp; Ban biên tập Thông tin định kỳ "Hạt Điều" rất mong muốn nhận được nhiều thông tin góp ý xây dựng và tham gia tài trợ, vừa giới thiệu sản phẩm và thể mạnh hoạt động của đơn vị mình trên các Bản Thông tin vừa góp phần nâng cao chất lượng Thông tin để ngày một đáp ứng tốt hơn nhu cầu của doanh nghiệp trong ngành.

Rất hân hạnh được hợp tác và đồng hành cùng Quý Hội viên và các doanh nghiệp. Trân trọng cảm ơn !

Mọi chi tiết xin liên hệ:

1. Về Nội dung: Ông Trần Hữu Hậu - Phó Tổng thư ký VINACAS. ĐT/Whatsapp/Zalo: 0903 904 021;
2. Tài trợ, Giới thiệu doanh nghiệp: Ông Nguyễn Đình Trường - Phó CVP VINACAS: ĐT/Whatsapp: 0917 888 148.

"Talk about cashew, think about Vietnam"